

SAMLENOTAT

15. november 2010
J.nr. 3401/1001-2493
2010 - 960
Ref. SVF/NCL/AHK
ansam/sutho/asrat

Energidelen af rådsmøde (Transport, Telekommunikation og Energi) den 3. december 2010

- 2. Rådskonklusionener en energipolitik for forbrugere**
 - *Vedtagelse af rådskonklusioner* s. 2

- 3. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet: "Facing the challenge of the safety of offshore oil and gas activities"**
 - *Vedtagelse af rådskonklusioner* s. 5

- 4. Energi 2020 – En strategi for konkurrencedygtig, bæredygtig og sikker energi ("Energistrategi 2011-20"). Meddelelse fra Kommissionen.**
 - *Udveksling af synspunkter* s. 13

- 5. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Energi-infrastruktur prioriteringer for 2020 og 2030. Handlingsplan for et integreret europæisk energinet. (Infrastrukturpakken)**
 - *Politisk debat* s. 17

- 6. Internationale relationer**
 - *Orientering fra Kommissionen og formandskabet* s. 23

2. Rådskonklusioner om en energipolitik for forbrugere

Nyt notat

1. Resumé

Rådet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om en energipolitik for forbrugere. Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet (energi) den 3. december.

2. Baggrund

Det belgiske EU-formandskab præsenterede ved det uformelle rådsmøde (energi) 6.-7. september 2010 diskussionspapiret *"An energy policy for consumers. Citizens at the heart of EU energy policy and decision-making"*. Papiret omhandlede en mere forbrugervenlig energipolitik i EU.

Kommissionen så et velfungerende indre energimarked som en forudsætning for at forbedre energiforbrugernes vilkår og understregede i den forbindelse vigtigheden af fuld implementering af den 2. og 3. liberaliseringspakke. Beskyttelse af forbrugeren handler ofte mere om samfundets indretning end om energipolitikken, og situationen er meget forskellig i medlemsstaterne. Kommissionen fandt derfor behov for at udarbejde en benchmarkingrapport med kortlægning af de forskellige systemer for forbrugernes adfærd og forbrug. Ifølge Kommissionen var der ikke brug for fælles EU-standarder på området, men en indsats for at mindske energifattigdom i medlemslandene og en vurdering af, hvad der bør håndteres på henholdsvis nationalt og EU-niveau.

På den baggrund har Kommissionen udarbejdet to arbejdspapirer. Det første arbejdspapir med titlen: *"An energy policy for consumers"* gennemgår eksisterende energipolitiske tiltag med henblik på kortlægning af deres fordele for forbrugere. Endvidere identificeres indsatsområder for at fremme forbrugernes beskyttelse, såsom rettidige og korrekt implementering af Indre Markedets retsakter, analyser af konsekvenserne af regulerede priser for markedsadgang og forbrugernes energispareindsats, bedre udbredelse af kendskabet til arbejdet i det Europæiske Forum for Energiforbruger ("*Citizens Energy Forum*") mv. Det andet arbejdspapir med titlen *"The functioning of the retail electricity markets for consumers in the European Union"* sammenfatter resultaterne af en undersøgelse af forbrugernes stilling på detailmarkedet for elektricitet. Undersøgelsen konkluderer bl.a., at der er rum for at styrke forbrugernes rolle som aktive markedsdeltagere, for eksempel ved forbedret forbrugeroplysning, identifikation af best practice vedr. leverandørskifte og uafhængige tvistbilæggelsesmekanismer.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formandskabet har udarbejdet udkast til rådskonklusioner om en energipolitik for forbrugere i EU. Konklusionerne fokuserer på mange af de forbrugerrelaterede forpligtelser, som allerede er indeholdt i 3. liberaliseringspakke, herunder forbedret forbrugeroplysning, leverandørskifte og mekanismer for uafhængig tvistbilæggelse mv. Derudover henvises der til de positive virkninger af

de energipolitiske tiltag på energieffektiviserings- og energibesparelsesområdet, samt indførelse af nye teknologier, såsom smart metering, for forbrugere. Samtidig understreges nødvendigheden af at udbrede kendskabet til disse tiltag og de nye teknologiske muligheder hos forbrugerne. Konklusionerne henviser flere steder til sårbare forbrugere. Mere konkret lægger konklusionerne op til, at der etableres et europæisk netværk til at erfaringsudveksle og diskutere problemstillinger vedrørende udenretlig bilæggelse af tvister, forstået som tvister, der ikke bilægges i retten, men fx et ankenævn eller ved en ombudsmand.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og konsekvenser herfor

Ikke relevant. Der er ikke tale om en retsakt.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Udkast til rådskonklusioner blev behandlet i Specialudvalget for Klima og Energi tirsdag den 9. november 2010, hvor der fremkom følgende kommentarer:

Det Økologiske Råd bemærkede, at en del af løsningen på energifattigdommen var fastsættelse bindende mål for energieffektivitet og energibesparelser og gennemførelse heraf. Subsidier derimod var ikke en del af løsningen. Det Økologiske Råd mente, at energipolitikken ikke skulle anvendes til at føre socialpolitik, men at man kunne anerkende eventuelle socialpolitiske bieffekter af energieffektiviserings- og energibesparelsetiltag.

Vedvarende Energi og Vindmølleindustrien støttede op om den grundlæggende linje med at holde energipolitik og socialpolitik adskilt.

Landbrug & Fødevarer var stærkt imod at føre socialpolitik via klima- og energipolitikken, sådan som de mente, at man så eksempler på i EU.

Greenpeace spurgte til hvad der mentes med netværket til bilæggelsen af udenretlige tvister.

Vindmølleindustrien bemærkede, at hvis der var tale om mere bureaukrati, blinkede alarmklokkerne.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for en forbrugervenlig energipolitik i EU.

Regeringen kan generelt støtte de fremlagte rådskonklusioner, herunder at der oprettes et europæisk netværk til at erfaringsudveksle og diskutere problemstillinger vedrørende udenretlig bilæggelse af tvister.

Det er regeringens generelle holdning, at energipolitikken ikke skal anvendes til at føre socialpolitik, men regeringen mener, at de generelle tiltag for at fremme energieffektiviserings- og energibesparesestiltag, fx i forhold til boliger, også kommer de forbrugere til gode, der af sociale årsager har svært ved at betale for deres energiforbrug.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger til rådskonklusionerne er ikke kendt.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet: "Facing the challenge of the safety of offshore oil and gas activities".

KOM(2010) 560 af 12. oktober 2010

Nyt notat

Notatet er også fremsendt til Folketingets Energipolitiske Udvalg.

1. Resumé

På baggrund af ulykken i Den Mexicanske Golf den 20. april 2010, hvor en gasekspllosion på boreplatformen 'Deepwater Horizon' medførte, at 11 personer omkom, og der skete en omfattende olieforurening af havet og kysterne, har Europa-Kommissionen sendt en meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet. I meddelelsen foreslås en række initiativer på EU-niveau til at forbedre sikkerhedsniveauet og forureningsberedskabet samt om selskabernes ansvar. Initiativerne omfatter både forslag til EU-lovgivning og en række administrative tiltag. Kommissionens meddelelse har været behandlet på et arbejdsgruppemøde i rådsregi og formandskabet har fremlagt et forslag til rådskonklusioner, der er overvejende positive over for skitseforslagene i meddelelsen. Formandskabet lægger op til vedtagelse af rådskonklusionerne på energirådsmødet den 3. december 2010.

2. Baggrund

Meddelelsen er fremsat på baggrund af en ulykke i USA's del af Den Mexicanske Golf den 20. april 2010, hvor der skete en eksplosion på boreplatformen 'Deepwater Horizon', som udførte en boring for olieselskabet BP. Ved eksplosionen omkom 11 personer, og der skete et stort olieudslip til havet og de omkringliggende kyststrækninger i løbet af de 85 dage, det tog at få udslippet lukket.

Olieselskabet BP udsendte en rapport, som redegjorde for olieselskabets opfattelse af årsagerne til ulykken. Der forestår stadig en redegørelse fra de amerikanske myndigheder om formodede årsager. Denne redegørelse forventes 27. januar 2011.

Kommissionen har imidlertid den opfattelse, at der allerede på baggrund af de nuværende oplysninger bør træffes foranstaltninger til at imødegå tilsvarende ulykker i EU og har udsendt meddelelsen herom.

3. Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

For så vidt angår forholdet til nærhedsprincippet, omtales dette ikke direkte i meddelelsen.

Regeringen lægger vægt på, at de forskellige foranstaltninger, der foreslås i meddelelsen, skal være i overensstemmelse med nærhedsprincippet og er derfor enig i Kommissionens forslag om, at de kommende foranstaltninger udformes i samarbejde med de nationale myndigheder på området.

5. Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er at tilkendegive over for Europa-Parlamentet og Rådet, hvilke foranstaltninger Kommissionen mener, der skal iværksættes for at imødegå tilsvarende ulykker i EU og at varsle konkrete forslag til gennemførelse af foranstaltningerne.

Meddelelsen indeholder en række skitser til forslag til foranstaltninger for at øge sikkerheden i forbindelse med efterforskning og produktion af olie og gas offshore i EU. Initiativerne omfatter både lovgivningsmæssige foranstaltninger og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger.

Kommissionen foreslår følgende 10 initiativer:

1. Krav i forbindelse med tildeling af koncessioner (licenser) til efterforskning af olie og gas:

Der skal fastsættes nøglekrav i forbindelse med tildeling af koncessioner, som bl.a. skal omfatte:

- a) Selskaberne skal redegøre for, at de kan håndtere de sikkerhedsmæssige forhold, hvor det beskrives, hvilke foranstaltninger der er truffet for at håndtere kritiske situationer, som kan lede til alvorlige ulykker.
- b) Demonstration af teknisk kapacitet hos operatørerne til at kunne tage alle nødvendige forholdsregler for at imødegå kritiske hændelser og håndtere disse, hvis de skulle indtræffe, under hensyntagen til de operationelle betingelser på det givne sted og karakteren af de aktiviteter, som der er søgt om i koncessionen.
- c) Demonstration af finansiel kapacitet hos operatørerne til at håndtere uforudsete hændelser, herunder eventuel deltagelse i passende forsikringsordninger eller andre risikodækkende instrumenter.

2. Regler for at opnå den højeste sikkerhed for operationer:

- a) Gennemgang af rammerne for reguleringen af sikkerhed og sundhed, herunder at overveje en revision af direktiv 92/91/EØF ('borehulsdirektivet').
- b) Koncessionsmyndigheder og operatører skal gennemgå og eventuelt opdatere selskabernes redegørelser for sikkerhed og sundhed. Efter gennemgangen skal der fastlægges en klart defineret opgraderingsplan for eventuelle mangler.
- c) Kommissionen vil gennemgå lovgivningen om produktsikkerhed, såsom maskindirektivet og direktiv om trykbærende udstyr med tilhørende europæiske standarder, således at de udvides til også at omfatte boreoperationer på mobile boreplatforme. Dette vil kræve afklaring af sammenhængen med MODU-koden, et internationalt regelsæt for udstyr mv. på boreplatforme, i samarbejde med den Internationale Maritime Organisation (IMO).
- d) En kritisk vurdering, i samarbejde med de nationale myndigheder, af de gældende regler og den gældende praksis for brønddesign og brøndkontrol i lyset af erfaringerne fra Deepwater Horizon ulykken. Hvis de eksisterende regler er fundet utilstrækkelige eller for forskelligt administreret, vil Kommissionen undersøge behovet for yderligere harmonisering i offshoresektoren via passende lovgivning eller andre instrumenter.

- e) Kommissionen vil i samarbejde med de nationale myndigheder og standardiseringsorganerne CEN, CENELEC, ISO og IEC, tilskynde til udarbejdelsen af nødvendige tekniske standarder.

3. Ansvarsforhold:

- a) Kommissionen vil foreslå ændringer til miljøansvarsdirektivet til at omfatte miljøskader i alle farvande som defineret i rammedirektivet for maritim strategi.
- b) Kommissionen vil genoverveje muligheden for at indføre et obligatorisk krav om finansiel sikkerhed og vil i denne sammenhæng undersøge om det eksisterende finansielle loft i etablerede finanssikkerhedsmæssige instrumenter er tilstrækkeligt under hensynstagen til at parter med begrænset finansiel kapacitet kan blive involveret i større ulykker.
- c) Muligheden for at rammedirektivet om affald kan anvendes på oliespild vil blive et af de emner, der vil blive nævnt i en vejledning, som er under udarbejdelse om fortolkningen af direktivet.

4. Industriens ansvar:

- a) Kommissionen opfordrer industrien, som er de nærmeste til at vurdere de tekniske krav til at sikre offshore olie og gas operationer, til at bidrage til at fastlægge de nødvendige standarder og at foreslå egenkontrolforanstaltninger.
- b) Kommissionen opfordrer industrien til at afslutte og i 2010 at præsentere individuelle handlingsplaner såvel som fælles køreplaner, som indeholder detaljer om tidsplaner, aktiviteter og ressourcer for at gennemføre de planlagte handlinger. Disse planer skal sendes til de nationale myndigheder og i det omfang de ikke indeholder følsomme kommercielle oplysninger være bredt tilgængelige.
- c) Kommissionen opfordrer industrien til at initiere dannelsen af et konsortium, som har til opgave at udvikle og etablere faciliteter i Europa til en første hurtig reaktion i tilfælde af ulykker. Konsortiet bør sørge for at der bliver udviklet redskaber til brøndkontrol i nødsituationer.

5. Ny model for offentligt tilsyn:

- a) Kommissionen vil i samarbejde med medlemsstaternes myndigheder fastsætte den bedste praksis, der skal anvendes af de regulerende og tilsynsførende myndigheder i forbindelse med tildeling af offshorekoncessioner, inspektioner og tilsyn med overholdelse af lovgivningen. Udgangspunktet vil være den eksisterende bedste praksis hos de kompetente myndigheder i medlemslandene. Mulighed for udbredelse til alle EU jurisdiktioner vil søges gennemført i dialog med interessenterne i 'Fossil Fuels Berlin Forum'.
- b) Kommission vil sammen med medlemsstaterne arbejde på at få etableret en frivillig høringsmekanisme i forbindelse med tildeling af koncessioner til komplekse offshore operationer. Dette vil give mulighed for en bredere ekspertvurdering, f.x. gennem en 'nye øjne' gennemgang foretaget af myndighederne i nabolande.

- c) Kommissionen vil i samarbejde med medlemslandene arbejde for at skaffe en ramme for uafhængig vurdering af ydeevnen af de nationale regulerende myndigheder, specielt på deres tilsynsopgaver.

6. Forsigtighed mens forbedringerne finder sted:

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at gennemgå alle komplekse olie- eller gasefterforskningsoperationer for at sikre, at standarder for bedste praksis anvendes ensartet over hele EU. Idet beslutningerne om eventuel suspendering af offshore boreoperationer ligger hos medlemsstaterne, gentager Kommissionen sin opfordring til medlemsstaterne om at anvende den yderste grad af forsigtighed ved behandling af ansøgninger om nye koncessioner med komplekse olie- og gasefterforskningsoperationer og at overveje om en suspendering af sådanne koncessionsansøgninger er nødvendige indtil de europæiske offshore sikkerhedsregler er blevet undersøgt i lyset af Deepwater Horizon ulykken.

7. Styrkelse af EU's interventionskapacitet ved offshore ulykker:

- a) I 2010 vil Kommissionen præsentere en meddelelse med det formål at sammenbringe det væld af ekspertise og ressourcer – på lokalt, nationalt og EU niveau – i et styrket EU katastrofeberedskabssystem. Det vil fokusere på aflastningsassistance i den første nødfase og ved at styrke EU's instrumenter for beskyttelse af civilbefolkningen og humanitær hjælp.
- b) Kommissionen vil undersøge, hvordan tilgængeligheden af beredskabskapaciteten kan forøges, fx ved at kræve beredskabsudstyr tilgængeligt i hver relevant EU-region, ved at samarbejde med industrien og medlemsstaterne og ved at bygge på eksisterende instrumenter af EU's civilbeskyttelsesmekanisme og EMSA.
- c) For at forøge effektiviteten af beredskabet opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at fortage de tiltag, som er foreslået af Kommissionen i det såkaldte 'Marine Knowledge 2010' initiativ med henblik på at skabe en sammenhængende og åben arkitektur for at dele oplysninger om tilstanden i havet og på havbunden.

8. Nye partnerskaber for offshoresikkerhed også udenfor EU-farvande:

- a) Kommissionen vil intensivere dialogen med EU-nabolande om offshore sikkerhed med det mål at igangsætte fælles initiativer ved at etablere nød-informationskanaler, deling af information om efterforskning og produktion, fremme af høje niveauer af sikkerhed og forebyggelse og fælles håndhævelsesmidler såsom inspektioner af anlæg.
- b) Kommissionen vil arbejde med medlemsstaterne og relevante tredjelande for at stimulere dannelsen af regionale fora/initiativer af kompetente nationale myndigheder i Middelhavet, Sortehavet og Østersøen, idet der bygges på det gode eksempel og viden hos North Sea Offshore Authorities Forum (NSOAF). Kommissionen vil også overveje at adressere sikkerhed gennem eksisterende bilaterale og regionale samarbejdsinstrumenter med EU ansøgere og nabolande.
- c) Kommissionen vil også fremme handling i overensstemmelse med eksisterende konventioner og procedurer.

9. Den europæiske industris internationale forpligtelser:

Kommissionen opfordrer industrien og medlemsstaterne til at påføre selskaber med hovedkvarter i EU klare og bindende forpligtelser til at følge europæiske standarder vedrørende sikkerhed og ulykkesforebyggelse i alle deres operationer over hele verden.

10. Globalt ansvar:

Eksisterende energipartnerskaber og dialoger med EU's internationale partnere vil blive gearret til at igangsætte et EU-drevet globalt initiativ for offshoresikkerhed og at blive enige om generelle vilkår for en sådan global handling. EU-OPEC ministermødet har allerede tiltrådt et initiativ til et rundbordsmøde i 2011.

Kommissionen vil indkalde til et sådant møde i 2011 med henblik på at opnå enighed om hovedmålene og undersøge mål og pejlemærker for bedste praksis og globale standarder. Herudover vil Kommissionen fortsætte med at bidrage til offshoreinitiativer indenfor rammerne af G20 samarbejdet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har behandlet sagen på samlingen den 6.-7. oktober 2010. Den ikke-lovgivende betænkning blev vedtaget med stemmerne 601 for, 23 imod og 13 hverken for eller imod.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Danmark har gennemført følgende direktiver på offshoreområdet, som har forbindelse til forslagene omtalt i meddelelsen:

- Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.
- Rådets direktiv 92/91/EØF af 3. november 1992 om minimumsforskrifter for forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i den borerelaterede udvindingsindustri (ellefte særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF).
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter.
- Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003.
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF af 23. marts 1994 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om materiel og sikringssystemer til anvendelse i eksplosionsfarlig atmosfære, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003.
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/23/EF af 29. maj 1997 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om trykbærende udstyr, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003.
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner og om ændring af direktiv 95/16/EF (omarbejdning) (EØS-relevant tekst).

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006, samt
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/35/EF af 7. september 2005 om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser.

Direktiverne er gennemført ved

- lov om anvendelse af Danmarks undergrund (lovbekendtgørelse nr. 889 af 4. juli 2007 med senere ændringer),
- lov om sikkerhed m.v. for offshoreanlæg til efterforskning, produktion og transport af kulbrinter (offshoresikkerhedslov) (lov nr. 1424 af 21. december 2005 med senere ændringer) med tilhørende bekendtgørelser, samt
- lov om beskyttelse af havmiljøet (lovbekendtgørelse nr. 929 af 24. september 2009 med senere ændringer).

Gennemføres Kommissionens forslag til EU-regulering i form af ændringer af ovenstående direktiver vil det kunne medføre ændringer af ovennævnte love samt en række af de tilhørende bekendtgørelser.

På baggrund af drøftelserne har formandskabet fremlagt udkast til rådskonklusioner.

Hovedelementerne i udkastet er, at Rådet:

- straks ønsker erfaringerne fra Deepwater Horizon ulykken udmøntet i forslag til krav til sikkerhed og sundhed for de ansatte og til produktsikkerhed således at en lignende ulykke undgås,
- ønsker redegørelse tidligt i 2011 for analyse af ulykke og forslag til initiativer på EU niveau,
- ønsker tilstrækkelige ressourcer til forebyggelse af ulykker og til et effektivt beredskab,
- foreslår, at det overvejes hvordan det eksisterende maritime EU-beredskabssystem kan udvides til også at omfatte offshoreaktiviteter,
- ønsker sikring af at operatørerne nedlukker offshoreanlæg miljømæssigt fuldt forsvarligt,
- foreslår samarbejde med tredjelande i nabofarvande for at opnå samme niveau for sikkerhed som i EU ved disse aktiviteter for at undgå skadelig virkning på EU-farvande,
- opfordrer europæiske selskaber til at anvende samme høje standard som i EU ved deres operationer udenfor EU,
- foreslår et EU-ledet samarbejde med relevante lande og institutioner til fremme af global sikkerhed ved offshoreoperationer og deltagelse i globale initiativer,
- ønsker en forbedring af offshoresikkerheden i samarbejde med industrien ved udvikling af nyt beredskabsudstyr, teknikker og procedurer og forbedring af EU's beredskab i områder hvor industriens know-how kan udnyttes fuldt ud,
- at de erfaringer, som det etablerede samarbejde i visse EU-områder har opnået, udnyttes i andre EU-områder ved at oprette lignende samarbejdsfora (her sigtes til Nordsøsamarbejdet), samt
- ønsker forslag til at ændre EU-lovgivning på offshoreområdet med henblik på at forbedre sikkerhedsstandarder, tilsynssystemer, miljøbeskyttelse, ansvarsforhold, interventionskapacitet og gennemsigtighed for at sikre gennemførelse af bedste praksis over

hele EU. Forslagene skal bygge på det nuværende fleksible system, der kan tilpasses ændringer i teknologien.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Meddelelsen skønnes ikke at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser i sig selv, men kan give anledning til konkrete forslag, der vil have det.

9. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i en bred kreds med frist den 16. november. Der er modtaget ét høringssvar:

Greenpeace bemærker, at det er påvist, at hvis stigningen i den globale gennemsnitstemperatur skal holdes under 2 grader C i forhold til præ-industriell tid, så kan vi kun tillade at afbrænde omkring en fjerdedel af de samlede påviste reserver af kul, olie og naturgas. På den baggrund er det Greenpeace's overordnede holdning, at man skal beskytte klimaet og starte nedtrapningen af olieafhængigheden ved at stoppe offshore efterforskning efter ny olie – især i særligt udsatte områder. Kommissionen lægger kraftigt vægt på vurderingen af Deepwater Horizon-ulykken, men den særdeles kritiske gas-blowout på den norske Gulfaks C-platform, som operer på 280 meters havdybde og under en betydeligt strengere regulering end den amerikanske, illustrerer, at også offshore olieboringer på lavere vand udgør en markant risiko, som skal inddrages i vurderingen.

Sagen har været drøftet i Klima- og Energipolitisk Specialudvalg den 9. november 2010. Der fremkom følgende bemærkninger:

Danske Maritime bemærkede, at formålet tilsyneladende var at undgå lignende ulykker, men hvorfor ikke inddrage andre erfaringer?

Greenpeace bemærkede, at erfaringerne fra den seneste Statoil ulykke burde indgå i vurderingen. Greenpeace efterspurgte et tilsagn om, at Danmark ville arbejde for, at erfaringerne fra Statoil ulykken også blev taget i betragtning.

Danish Operators bemærkede, at ulykken Statoil ulykken var meget uheldig og støttede rådskonklusionerne. Danish Operators udtrykte desuden ønske om at EU afventede med at træffe beslutning, indtil analysen af Deep Water Horizon ulykken var kommet den 27. januar. Danish Operators appellerede til at lovgivningen fortsat var funktionsrettet og ikke mere blev mere præskriptiv.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Med henblik på at bevare produktionen af olie og gas i EU i et ændret driftsmiljø byder regeringen Kommissionens initiativ til at analysere den eksisterende praksis for offshore sikkerhed og miljøbeskyttelse i de europæiske farvande velkommen. Regeringen kan støtte udkastet til rådskonklusioner.

Regeringen er enig i, at målet er at sikre, at de højeste standarder anvendes over hele Europa, såvel offshore som på land. Det er derfor nyttigt, at Kommissionen allerede har identificeret potentielle

mangler i den nuværende europæiske lovgivning. Regeringen støtter, at det nuværende direktiv 92/91/EØF opdateres i lyset af konklusionerne fra de igangværende undersøgelser af Deepwater Horizon ulykken, men vil foreslå, at også konklusionerne fra undersøgelser af andre alvorlige hændelser i den senere tid indgår, som f.eks. Montara ulykken ved Australien. Regeringen støtter initiativer til at stimulere samarbejdet mellem de nationale tilsynsmyndigheder og institutionerne på EU-niveau med henblik på, at viden på nationalt og EU niveau kombineres for at opnå et styrket forureningsberedskab i EU.

Regeringen byder initiativer til at udvide produktsikkerhedsreglerne til også at omfatte boreudstyr på mobile offshore boreplatforme velkommen som et bidrag til sikkerheden offshore. Denne indsats bør koordineres med IMO. Endelig hilser regeringen kravet om, at ansøgere om koncessioner demonstrerer evner og forpligtelse til at håndtere sikkerheden, som værende en integreret del af koncessionsproceduren, velkommen under forudsætning af, at det delte myndighedsansvar mellem ressourceforvaltning og sikkerhedstilsyn respekteres i passende omfang.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De andre medlemslande har på arbejdsgruppeniveau givet udtryk for, at de stiller sig overvejende positivt over for meddelelsen, men samtidig understreger de vigtigheden af, at administrationen af koncessioner og tilsyn så vidt muligt forbliver et nationalt anliggende. Disse lande giver også udtryk for, at der ikke er behov for en suspendering af visse former for boreaktiviteter. Det forventes, at de andre lande også overvejende vil støtte udkastet til rådskonklusioner.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

4. Energi 2020 – En strategi for konkurrencedygtig, bæredygtig og sikker energi ("Energistrategi 2011-20"). Meddelelse fra Kommissionen.

KOM (2010) 639 final

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 10. november 2010 sin meddelelse om en ny energistrategi frem mod 2020. Meddelelsen lægger op til strategier og beslutninger, som er nødvendige for at opnå de mål for 2020, som EU har fastsat på energiområdet. Meddelelsen udstikker fem overordnede prioriteringer: Øget energieffektivitet, integrerede energimarkeder via fuld gennemførelse af energiliberaliseringen og kraftig udbygning af energiinfrastrukturen (navnlig fsva. el), satsning på FoU i nye energiteknologier, styrkelse af forbrugerens interesser og styrkelse af den eksterne energidimension. Strategien vil udgøre det politiske grundlag for kommende konkrete forslag til retsakter. Strategien er på dagsordenen for rådsmødet (energi) den 3. december 2010 med henblik på en udveksling af synspunkter som bidrag til forberedelsen af det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 4. februar 2011, der alene har energi på dagsordenen.

2. Baggrund

Strategien er en opfølgning på Energihandlingsplanen 2007-2009, på den 2. Strategiske Energiredegørelse fra november 2008 og på resultatet af den høring, Kommissionen foranstaltede i løbet af sommeren 2010 på grundlag af et særligt "stocktaking" dokument. Desuden skal strategien ses i sammenhæng med den økonomiske strategi for Europa 2020 vedtaget af Det Europæiske Råd i juni 2010, herunder navnlig flagskibsinitiativet om et ressourceeffektivt Europa, som energi- og klimamålsætningerne nu er en integreret del af.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er at etablere det politiske grundlag for en kommende række ambitiøse konkrete forslag der skal sikre, at EU indfrier de vedtagne energi- og klimamålsætninger for 2020. Meddelelsen opregner fem hovedprioriteringer:

1. Opnåelse af et energieffektivt Europa. For at opnå det skal der etableres bedre og mere retfærdige målsætninger og indikatorer, hvor de nationale energieffektiviseringshandlingsplaner vil få en central rolle. Der skal navnlig satses på de to sektorer, hvor effektiviseringspotentialer er størst, nemlig bygninger og transport. Endvidere skal Ecodesign- og mærkningsdirektiverne strammes op, og der skal gøres en bedre indsats for større energieffektivitet på forsyningsiden, herunder især via øget brug af kraftvarme, fjernvarme og fjernkøling.

2. Et pan-europæisk integreret energimarked. Det indre marked for el og gas skal implementeres effektivt og til tiden, der skal opstilles et 'blueprint' for udviklingen af den overordnede europæiske el- og gasinfrastruktur i perioden fra 2020 til 2030, tekniske barrierer og barrierer vedr. tilladelsesprocedurer for infrastrukturudbygning skal fjernes, og der skal etableres en bedre og mere velfungerende finansiel ramme for infrastrukturinvesteringer.
3. EU's lederskab i energiteknologi skal forstærkes. Den Strategiske Energiteknologiplan (SET-planen) skal implementeres, nogle målrettede europæiske storskala projekter skal igangsættes (smart grid introduktion mhp. forberedelse af nettet til fx elbiler og decentral elproduktion, udvikling af ambitiøse ellagrings teknikker, massiv indsats for energibesparelser i byer og byområder).
4. Forbrugerbeskyttelse. Energipolitikken skal være mere forbrugervenlig, med særlig vægt på sårbare forbrugeres behov. Detailmarkedet for energi skal bringes til at fungere bedre. Sikkerheden i energisektoren skal forbedres, herunder skal det højst mulige sikkerhedsniveau for offshore olie- og gasudvinding gælde overalt i EU. EU's regler for sikkerhed på akraftværker skal strammes op gennem en midtvejsopdatering af direktivet om nuklear sikkerhed, gennem implementering af direktiv om nukleart affald, fastlæggelsen af minimumssikkerhedsstandarder for beskyttelse af arbejdstagere og befolkning samt et forslag om nukleart erstatningsansvar, såvel som en fælleseuropæisk tilgang til designcertificering og tilladelsesprocedurer for akraftværker.
5. Styrkelse af den eksterne dimension af EU's energipolitik. Processen med at integrere energimarkeder og regelværk med EU's nabolande, jfr. Energifællesskabet, skal forstærkes og udvides. Der skal etableres særlige partnerskaber med lande, der indtager en nøgleposition som transit- eller leverandørlande. EU skal sikre sig en central rolle i den globale udvikling frem mod en kulstoffattig fremtid.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Meddelelsen vil også være stilet til Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentets Komité for Industri, Forskning og Energi vedtog den 26. oktober en egeninitiativ -rapport som bidrag til energistrategien. Rapporten understreger betydningen af at styrke energieffektiviteten, at styrke energiinfrastruktur i Sydeuropa og i de baltiske område, og at udvide EU's energipartnerskaber med flere af EU's nabolande, og foreslår at Kommissionen iværksætter en evaluering af implementeringen af den eksisterende lovgivning.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Der er ikke tale om en retsakt, men resultat af drøftelsen kan være politisk enighed om en strategi, der senere kan blive udmøntet i EU-retsakter, der kan have lovgivningsmæssige konsekvenser. Disse vil blive behandlet, når de konkrete kommissionsforslag i givet fald fremkommer.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Resultat af drøftelsen kan være politisk enighed om en strategi, der senere kan blive udmøntet i EU-retsakter, der kan have statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervmæssige og administrative

konsekvenser for virksomhederne samt eventuelt konsekvenser for beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestilling, miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse. Disse vil blive behandlet, når de konkrete kommissionsforslag i givet fald fremkommer.

9. Høring

Meddelelsen vil blive sendt i høring i en bred kreds.

Sagen har den 9. november 2010 været forelagt Klima- og Energipolitisk specialudvalg.

WWF bemærkede, at meddelelsen er udtryk for et fremskridt, men at der i den danske holdning var for lidt fokus på energieffektivisering og energibesparelse og for meget fokus på produktion og forsyningssikkerhed.

Vindmølleindustrien lagde vægt på at Energistrategien også kommer til at håndtere spørgsmålet om barrierer i forbindelse med myndighedsgodkendelser og tilladelser. Studier har vist, at det kan tage helt op til 55 måneder at få tilladelse til opstilling af en vindmølle.

Det Økologiske Råd støttede udtalelsen fra WWF angående manglende fokusering på energieffektivisering i regeringens holdning. DØR mener, at udspillet forekommer for ukonkret, og at der er behov for bindende energisparemål. Energieffektivitet er også en del af løsningen på problemet med energifattigdom og en bedre løsning end at give subsidier.

Dansk Energi efterlyste bindende mål for CO₂-udslippet i 2030.

Greenpeace støttede DØR og WWF og efterlyste en henvisning til regeringens eget indspil til strategien. Savnede også understregning af, at det er vigtigt med et velfungerende ETS system.

Landbrug og Fødevarer støtter øget markedsintegration, men savner fokus på anvendelse af biomasse. Mente også, at der mangler overvejelser om finansiering og konsekvenser for virksomheders konkurrenceevne.

Vedvarende Energi mente også, at der skal være bindende mål for energieffektivisering, og var enig med Greenpeace med hensyn til kvotesystemets betydning. VE har tidligere foreslået en mindstepris på kvoter. VE pegede på at der måske kunne hentes midler i strukturfondene til energieffektiviseringer og energibesparelser i EU. Mente også at der er behov for at fastholde fokus på ecodesign og mærkning.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og tillægger en strategisk diskussion af EU's nye energistrategi høj prioritet. Danmark har selv leveret bidrag til strategien i form af et indspil, som blev fremsendt til Kommissionen i maj 2010.

Danmark lægger vægt på, at der fokuseres stærkt på at øge energieffektiviteten i Europa og ser frem til Kommissionens mere konkrete udspil om energieffektivitet. Danmark er enig i, at bygninger og transportområdet er vigtige områder for en energieffektiviseringsindsats.

Danmark lægger endvidere vægt på, at EU's høje ambitionsniveau med hensyn til udbygning med vedvarende energi fastholdes, herunder at man bevarer momentum i Medlemslandenes indsats for at opfylde målsætningen om 20 % vedvarende energi i 2020. Danmark støtter, at strategien danner en ramme på EU-niveau, som ud over at give medlemsstaterne mulighed for at overgå deres respektive mål, også bidrager til at sikre, at de vedvarende energikilder og teknologier er økonomisk konkurrencedygtige i 2020.

Danmark er enig i behovet for betydelig udbygning af infrastruktur navnlig fsva. eltransmissionsnettet, med henblik på at 1) muliggøre indfasning af store mængder vedvarende energi, herunder især vindenergi, 2) sikre forbedret konkurrence på det indre marked og 3) styrke EU's energiforsyningsikkerhed.

Danmark er også enig i at der er behov for en betydelig styrkelse af den europæiske indsats med hensyn til forskning og innovation på energiteknologiområdet. Der bør ske en fordobling af midlerne til forskning, udvikling og demonstration inden for energiområdet, herunder en væsentlig forøgelse på EU's kommende budget, særligt til vedvarende energi, smart grids og energieffektivitet frem mod 2020 i forhold til det nuværende niveau.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger til Kommissionens kommende meddelelse er ikke kendt.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Energi-infrastruktur prioriteringer for 2020 og 2030. Handlingsplan for et integreret europæisk energinet. (Infrastrukturpakken)

[KOM-nr. foreligger ikke. Kommissionens meddelelse forventes vedtaget og fremlagt den 17. november 2010.]

Nyt notat

1. Resumé

Den nye meddelelse om infrastrukturpakken forventes vedtaget af Kommissionen den 17. november 2010. Kommissionen har som led i udviklingen af en fælles energipolitik længe arbejdet på at målrette og styrke indsatsen over for udviklingen af den europæiske energiinfrastruktur. Der har i det eksisterende TEN-E program været mest fokus på el- og naturgasforbindelser, mens der først for nylig er kommet fokus på olieledninger (særligt i Centraleuropa) og på længere sigt CO₂-transport i forbindelse med CCS-anlæg.

Kommissionen lægger med meddelelsen op til en samlet strategi og fokusering på energiinfrastruktur. Det foreslås konkret at fokusere på otte områder, hvor plan for integrationen af det baltiske energimarked (BEMIP) og udvikling af et offshorenat i Nordsøen har størst betydning for Danmark. Hertil kommer en generel prioritering af smart grid teknologier. De øvrige prioriteringer vedrører andre geografiske områder af det europæiske energimarked.

Som et andet element anbefaler Kommissionen forskellige initiativer, som skal gøre overgangen fra prioriteringer til konkrete projekter og endelig gennemførelse af projekterne lettere. Herunder regionalt samarbejde 'regionale platforme' og en rullende projektplanlægning baseret på et sæt objektive kriterier, der forhandles på forhånd, herunder projektets betydning i fht. forsyningssikkerhed, konkurrence på markedet, tilslutning af VE-anlæg, mindre afhængighed af dominerende leverandør, reduktion af markedsmagt etc. Kommissionen vil senere præsentere et forslag til enklere og hurtigere nationale godkendelsesprocedurer.

Sidst - men måske allervigtigst - vil Kommissionen senere præsentere forslag til en ny finansieringspakke, både med traditionelle støtteordninger og nye markedsbaserede finansieringsmuligheder. Dette forslag forventes p.t. offentliggjort i juli 2011.

Meddelelsen er sat på dagsordenen for rådsmødet (energi) den 3. december 2010 med henblik på en politisk debat.

2. Baggrund

I begyndelsen af 2007 fremlagde EU forslag til en ny energipolitik, som skal være et første afgørende skridt hen imod en mindre energiforbrugende økonomi ved hjælp af mere sikker, bæredygtig og konkurrencedygtig energi. En fælles politik vil være den mest hensigtsmæssige måde at tackle de store udfordringer på energiområdet, som er fælles for alle medlemsstater. I EU's kommende meddelelse Energi 2020 – En strategi for konkurrencedygtig, bæredygtig og sikker energi udgør infrastrukturpakken en af hovedsøjlerne. En af de centrale udfordringer er, at den eksisterende energiinfrastruktur ikke er tilstrækkelig til at kunne håndtere de udfordringer, som

systemet står overfor, nemlig forbedring af markedsfunktionen, sikring af forsyningssikkerheden samt indpasning af øgede mængder vedvarende energi.

Det eksisterende program for *Trans European Networks for Energy* (TEN-E) har et lille budget på godt 20 mio. EUR/år og yder derfor primært støtte til forundersøgelser af infrastrukturprojekter. Der er med de store udfordringer nu behov for et bredere og stærkere policy og projektstøtte-program.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er p.t. ikke aktuelt.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. I forhold til det annoncerede forslag om enklere og hurtigere nationale godkendelsesprocedurer bliver det nødvendigt nærmere at vurdere princippet om subsidiaritet.

5. Formål og indhold

De helt centrale mål i Energipolitikken for Europa er konkurrenceevne, bæredygtighed og forsyningssikkerhed. Det indre marked for energi skal være fuldført i løbet af de kommende år, vedvarende energikilder skal bidrage med 20% af energiforbruget i 2020, og EU sigter mod at reducere udledningen af drivhusgasser med 80-95% frem til 2050. Europa skal også klare udfordringen med den stigende importafhængighed for fossile brændstoffer, navnlig gas og olie. Alle energikilder vil efter Kommissionens opfattelse have en rolle at spille i det fremtidige energimix. Levering af energi til rimelige priser er nøglen til at øge Europas konkurrenceevne. Her bør energiinfrastruktur være en løsning for at nå målet - ikke en hindring. En ny EU-politik for energiinfrastruktur er nødvendig for at koordinere og optimere udviklingen af nettet på kontinentalt plan med henblik på at høste det fulde udbytte af et integreret net, som går langt ud over værdien af nye enkeltkomponenter. Et integreret energinet er en forudsætning for et velfungerende indre marked for energi og sikring af adgang til billige energikilder til europæiske borgere og virksomheder.

Nærværende handlingsplan indeholder en langsigtet vision om, hvad der er behov for på europæisk plan for at gøre infrastrukturen klar til det 21. århundrede. Der foreslås en ny metode for strategisk planlægning til at identificere og nå til enighed om konkrete projekter af europæisk interesse ledsaget af en række nødvendige redskaber til at gøre gennemførelsen af disse projekter lettere. Som det næste skridt vil Kommissionen foreslå et nyt europæisk energisikkerheds- og infrastrukturinstrument med henblik på at forbedre effektiviteten af EU-instrumenterne og bedre udnytte offentlige og private midler.

Etablering af den energiinfrastruktur, som Europa har brug for i de næste 20 år, kræver en ny politik væk fra det nationale fokus til en europæisk holdning, planlægning og godkendelse af de centrale infrastrukturer, der er afgørende for EU's energipolitik. Dette indebærer også væsentlige ændringer i den nuværende praksis for TEN-E med lange foruddefinerede og ufleksible projektlistes. Kommissionen foreslår følgende nye tilgang:

- Der fokuseres på et begrænset antal europæiske prioriteter, som skal gennemføres i 2020 for at opfylde energi- og klimamål, og hvor en europæisk indsats er vigtigst.
- Der identificeres konkrete projekter af europæisk interesse, som er nødvendige for at gennemføre disse prioriteringer, defineret gennem regionalt samarbejde
- Gennemførelsen af projekter af europæisk interesse støttes gennem nye værktøjer, såsom forbedrede godkendelsesprocedurer, regionalt samarbejde, bedre information om beslutningsprocessen og innovative finansielle instrumenter.

Kommissionen foreslår seks overordnede prioriteringer frem til 2020/30, med konkrete anbefalinger og to prioriteringer på længere sigt

Eltransmissionsnet frem til 2020/30

1. Offshorennet i Nordsøen, samt tilslutning heraf til Centraleuropa – for at integrere og forbinde havmøller i Nordsøen med Centraleuropa og lagerfaciliteter i form af vandkraft i Alperne og Norden.
2. Tilslutning af VE i det sydvestlige Europa - især vindkraft, vandkraft og solenergi - med resten af kontinentet, særligt mellem Den Iberiske Halvø og Frankrig, og yderligere forbindelser med Centraleuropa.
3. Forbindelser i Øst- og Sydøsteuropa - en styrkelse af det regionale transmissionsnet Nord-Syd og Øst-Vest, for at støtte et velfungerende marked og integrere vedvarende energi, herunder forbindelser til lager og tilslutning af øer.
4. Fuldførelse af BEMIP (Baltic Energy Market Interconnection Plan) - integration af de baltiske lande til det europæiske marked både ved styrkelse af den interne infrastruktur og styrkelse af sammenkoblinger med Finland, Sverige og Polen og gennem styrkelse af det polske interne net og sammenkoblinger Øst-Vest.

Gasforsyning

På gasområdet lægges der op til en fortsat prioritering af udbygning af gasnettet med henblik på at sikre, at gas uhindret kan flyde på tværs af EU's landegrænser. Hermed forbedres mulighederne for at udvikle et velfungerende indre marked for gas samtidig med at EU's forsyningssikkerhed forbedres ved at gas i tilfælde af svigt i forsyningerne kan føres fra områder med rigelige gasmængder til områder med knaphed på gas.

På EU-niveau sker gasforsyning og diversificering via tre korridorer. Den nordlige korridor fra Norge, en østlig fra Rusland og middelhavskorridoren fra Afrika. Hertil kommer import af LNG, som handles globalt. Ideelt set bør hver europæisk region etablere en infrastruktur, som gør det muligt at tillade fysisk adgang til tre forskellige gaskilder inden 2020. Gas forventes at få en større rolle til brug for balancerende variabel elproduktion. Endvidere betyder vedtagelsen af forordningen om gasforsyningssikkerheden, at gassystemet vil blive mere fleksibelt ved krav om infrastrukturstandard, som bl.a. indebærer, at grænseoverskridende transmissionsledninger skal kunne levere gas i begge retninger, øget gaslagerkapacitet og større udbredelse af LNG. Kommissionen peger på i denne forbindelse på følgende prioriteringer:

5. Sydlig korridor med henblik på yderligere diversificering af forsyninger til EU ved at bringe gas fra området ved det Kaspiske Hav, Centralasien og Mellemøsten til EU

6. Forbinde landene omkring Østersøen, Sortehavet, Adriaterhavet og Ægæiske Hav med hinanden, herunder især ved gennemførelse af Baltic Interconnector Plan og en nord-syd forbindelse i det centrale Østeuropa og Sydøsteuropa

Sikring af olieforsyningen

Formålet med denne prioritet er at sikre kontinuerlige råolie leverancer til Central/Østeuropa. Et styrket rørledningsnet i området vil også reducere behovet for tankskibstransport i Østersøen og de tyrkiske stræder.

Udrulning af intelligente net-teknologier 'Smart Grids'

Kommissionen vil vurdere behovet for yderligere lovgivning for at holde smart grid implementering på rette spor. Især vil man fremme investeringer i intelligente net og intelligente målere, og det kræver en grundig vurdering af, hvilke aspekter af intelligente net og målere der skal reguleres eller standardiseres, og hvad der kan overlades til markedet. Kommissionen ventes i løbet af 2011 at offentliggøre resultaterne af igangværende vurderinger og eventuelle forslag til yderligere foranstaltninger.

Det længere sigt

- Europas elektriske motorveje. Med henblik på at imødekomme stadigt stigende produktionsoverskud – vindproduktion i og omkring Nordsøen samt overskud af VE-baseret produktion i det sydlige Europa - foreslår Kommissionen, at der allerede i dag påbegyndes arbejde med en plan for at forbinde områderne med stor produktion med områder med lagerkapacitet i Norden og Alperne (hydrobaseret), og med de store forbrugscentre i Centraleuropa
- Et europæisk net til transport af CO₂. I første omgang handler det om at blive enige om et sæt tekniske og praktiske bestemmelser, hvilket giver tid til planlægning og udvikling af infrastrukturen. Kommissionen forudser en kommerciel udrulning omkring 2020.

Fra prioritering til projekt

Regionalt samarbejde har allerede i sager om europæisk infrastruktur bidraget til at nå til enighed om regionale prioriteter og gennemførelse af konkrete projekter. BEMIP-samarbejdet (Baltic Energy Market Integration Plan) udgør et godt eksempel til efterfølgelse. Kommissionen mener, at sådanne særlige regionale platforme også fremover bør planlægge og gennemføre de forskellige prioriteringer samt udarbejde investeringsplaner og konkrete projekter.

Kommissionen vil derfor udvikle en politik, der specifikt skal ledsage infrastrukturplanlægning og projektudvikling på regionalt og EU-plan. Kommissionen vil bevare muligheden for at udpege EU-koordinatorer for specifikke projekter

De ovenfor nævnte prioriteringer bør udmønte sig i konkrete projekter og investeringsplaner. Til denne proces anbefales etableringen af en dynamisk projektliste. Den første liste skulle være klar inden udgangen af 2013 og opdateres derefter hvert andet år. Projekter bør vurderes ud fra ensartede og på forhånd aftalte og gennemsigtige kriterier. Kommissionen foreslår at basere arbejdet på følgende kriterier, som skal forfines og aftales med alle relevante aktører:

- Elektricitet: forsyningssikkerhed, tilslutning af elproduktionsanlæg baseret på VE, forbedring af markedsintegration og konkurrence, forøget effektivitet og smart elforbrug.

- Gas: diversificering, forøget kapacitet på udvekslingsforbindelser og reduktion af markedsconcentrationen.

Meddelelsens konklusioner

Manglende eller begrænset offentlig og privat finansiering bør ikke udskyde etableringen af identificerede infrastrukturprojekter. Investeringer i dag er en nødvendig forudsætning for fremtidige besparelser. Kommissionen opfordrer Rådet og Europa-Parlamentet til;

- at godkende infrastruktur prioriteter foreslået for 2020/2030, og godkendelse af den foreslåede metode til at identificere konkrete projekter til gennemførelse af prioriteterne,
- at fokusere på investeringsbehov og den bedste måde at tilvejebringe midlerne, herunder en styrkelse af de eksisterende finansielle instrumenter, inddragelse af internationale finansielle institutioner, og optimering af EU's budget, og
- at opfordre Kommissionen til at forelægge forsyningssikkerheds og- infrastruktur instrumentet i sommeren 2011.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der er i første omgang tale om en meddelelse og dermed ikke om et forslag til en retsakt. I forhold til nye finansieringsinstrumenter mv. vurderes indholdet i meddelelsen ikke at have konsekvenser for dansk ret. Uanset hvordan de forskellige elementer materialiserer sig, vil det fortsat være den nationale administration, der tager endelige beslutning om infrastrukturprojekter.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Meddelelsens forslag til strategi kan senere blive udmøntet i EU-retsakter, der kan have statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsmæssige og administrative konsekvenser for virksomheder samt eventuelt konsekvenser for beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestilling, miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse. Disse vil blive behandlet, når de konkrete kommissionsforslag i givet fald vil fremkomme.

9. Høring

Meddelelsen vil blive sendt i høring, når den er fremlagt.

Sagen har været drøftet i Klima- og Energipolitisk Specialudvalg den 9. november 2010. Der fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace mente, at smart grids ikke alene var en del af løsningen. Man savnede denne sammenhæng afspejlet.

Dansk Energi var generelt positiv over for strategien, men efterspurgte en tilgang, der var mere målrettet i forhold til EU's budgetforhandlinger. Dansk Energi mente, at man fra dansk side burde styrke nettet syd på mod Tyskland og mod vest i Nordsøen.

Det Økologiske Råd mente, at regeringen burde arbejde for at tilrettelægge transmissionsnettet så det blev forbundet med Sydeuropa. Derudover efterspurgte DØR en fælles definition af smart grids. Det ikke var hensigtsmæssigt med forskellige definitioner i EU-landene, da det kunne føre til

fejlinvesteringer og fejlbeslutninger. Det var systemerne og markederne, der lå bag smart grids, der var afgørende.

Vedvarende Energi udtrykte bekymring for EU's tilgang på området. Hvis der skulle være tale om mere EU-støtte, måtte det ske på baggrund af en analyse af, hvor det var miljømæssigt og finansielt mest hensigtsmæssigt, ikke på baggrund af lokale hensyn.

Landbrug & Fødevarer støttede infrastrukturpakken. Der var tale om et fornuftigt energimix. Støttede DØR i forhold til nødvendigheden af at fastlægge definitioner for smart grids. Landbrug og Fødevarer var enig med Dansk Energi om behovet for at se på forbindelsen til Sydeuropa. Derudover burde man også se på finansieringen.

Energinet.dk fandt infrastrukturpakken spændende og var glade for kommentaren i forhold til EU's budgetforhandlinger. Energinet.dk spurgte til, om man på nuværende tidspunkt ved, om der ville blive tale om nye midler eller om en omfordeling af eksisterende midler.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen stiller sig generelt positiv til den overordnede linje i Kommissionens meddelelse.

For at tackle fælles udfordringer som stigende importafhængighed af olie og naturgas og realisering af nationale og europæiske målsætninger om en mere kulstoffattig fremtid, er det nødvendigt med et velfungerende indre marked for energi i Europa.

Regeringen er derfor positiv over for Kommissionens initiativ til at målrette og styrke indsatsen over for udviklingen af den europæiske energiinfrastruktur. En stærk infrastruktur er afgørende for udviklingen af velfungerende energimarkeder. Integrationen af stigende mængder vedvarende energi stiller yderligere krav til en robust infrastruktur. Samtidig er der behov for at udvikle mere fleksible og intelligente systemer til at håndtere både produktion og forbrug. Smart grid systemer er et middel hertil. Indsatsen med at udvikle energiinfrastrukturen har et nationalt, et nordisk og et europæisk sigte. Regeringen arbejder aktivt på alle tre fronter.

Regeringen mener, at udbygning og udvikling af energiinfrastrukturen i EU, bør funderes på 3 overordnede principper: 1) Bedre udnyttelse af markedets potentiale, herunder at EU's energipolitik overordnet set så vidt muligt skal være markedsdrevet, og at udbygningen af energiinfrastrukturen bør være omkostningseffektiv, fremme et effektivt liberaliseret elmarked og en effektiv, fri prisdannelse på tværs af regioner. 2) Blik for merværdien på tværs af grænserne, herunder muligheden for at skabe merværdi fx i forhold til at sikre investeringer, som ikke er rentable på nationalt plan eller mellem regioner, men skaber fælles gevinster. 3) Effektiv og smart indpasning af mere VE, herunder at udbygning af infrastrukturen ikke er et mål i sig selv, men et middel til at integrere mere vedvarende energi i elnettet og sikre en effektiv og smart udnyttelse af heraf.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger til Kommissionens kommende meddelelse er ikke kendt.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Internationale energirelationer

- a. USA
- b. Energifællesskabet
- c. Det østlige partnerskab
- d. Rusland
- e. Andre

Nyt notat

1. Resumé

Internationale energirelationer er et traditionelt punkt, og på rådsmødet den 3. december 2010 forventes Kommissionen og formandskabet at orientere kort om udviklingen i de vigtigste relationer, eventuelt efterfulgt af en kort drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionen og formandskabet orienterer traditionelt på energirådsmøderne om udviklingen i EU's relationer på energiområdet i forhold til tredjelande og internationale organisationer. På rådsmødet den 3. december forventes en orientering om udviklingen i de vigtigste relationer, evt. efterfulgt af en kort drøftelse.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med orienteringen er at ajourføre medlemslandene om status for EU's relationer på energiområdet til de vigtigste tredjelande og internationale organisationer.

a) EU-USA

EU-US Energirådet blev vedtaget på EU-USA topmødet i november 2009. Formålet er at udbygge den transatlantiske dialog om strategiske energispørgsmål, inklusive politikker med henblik på at gå over til kulstoffattige energikilder og at bekæmpe klimaforandringer. Der er nedsat en arbejdsgruppe for energipolitik, og i foråret blev det vedtaget at etablere flere undergrupper med specifikke formål, herunder energieffektivitet, inklusiv mærkning, kraftværker og bygninger, nuklear sikkerhed, CO₂-opsamling og deponering (CCS), smart grids og elbiler samt gas- og elmarkedsregulering.

b) Energifællesskabet

Der afholdtes møde på ministerniveau i Energifællesskabet den 24. september 2010. På dagsordenen var budgetspørgsmål, arbejdet med at gennemføre EU's VE-direktiv og 3. el- og gasliberaliseringspakke. Det forventes at der vil blive orienteret om resultatet af dette møde. Det kan desuden forventes, at der vil være en orientering om Ukraines optagelse i Energifællesskabet,

som fandt sted i slutningen af september 2010, efter at Ukraine havde vedtaget ny gaslovgivning, der bringer Ukraine på linje med EU's acquis.

c) Det Østlige Partnerskab

Der forventes en orientering om status for arbejdet med Det Østlige Partnerskab. Det vides ikke hvad denne orientering vil indeholde.

d) EU-Rusland

Der forventes en orientering om EU-Rusland topmødet den 22. november 2010, som markerer 10-året for EU-Rusland Energidialogen. På dagsordenen er markedsåbning og modernisering af energisektorerne.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter generelt en aktiv politik fra EU's side på energiområdet i forhold til tredjelande og internationale energiorganisationer.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Orienteringssagerne har ikke været drøftet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.